

Nejdůležitější změny v českých účetních standardech pro obce a města v roce 2012.

ČÚS 701 - Účty a zásady účtování na účtech

Tento standard upravuje:

- Účtový rozvrh
- Syntetické účty a analytické účty
- Podrozvahové účty
- Účetní zápisy
- Vnitroorganizační účetnictví
- Utajované informace

1. *V bodě 6.4. standardu 701 je změna týkající se vkladu na katastr nemovitostí – nově ne vklad, ale **zápis**.*
2. Bod 6.5. se věnuje významnosti – Významnost informace o skutečnosti, která je předmětem účetnictví je obecně posuzována ve vztahu k jejímu uživateli a možnosti ovlivnění jeho úsudku nebo rozhodování (§ 19 odst. 6 zákona). Uživatelem se v tomto smyslu rozumí nejen uživatel účetní závěrky sestavované účetní jednotkou, ale též uživatel účetních výkazů sestavených za Českou republiku, příp. za dílčí konsolidační celek státu. Účetní jednotka v tomto případě postupuje buď v souladu s jiným právním předpisem, nebo podle vnitřního předpisu, který stanoví pravidla významnosti, a to například způsobem stanovení procentní hranice, určením jednotlivých druhů účetních případů, **stanovením jiných limitů**, případně kombinací **těchto** způsobů – *novinkou v tomto bodě je možnost stanovení jiných limitů než pouze procentní hranice nebo stanovení částky u jednotlivých druhů případů ve vnitřní směrnici.*
3. *Nový bod 6.8. upravuje povinnost účetní jednotky, při změně právních předpisů např.: změně uspořádání položek rozvahy nebo změně obsahového vymezení některých položek v rozvaze. Znění tohoto bodu je:* V případě změny právního předpisu, ze které vyplývá změna uspořádání položek rozvahy nebo změna obsahového vymezení některé z položek rozvahy, které zakládá povinnost vykazovat určitou skutečnost v jiné položce rozvahy, postupuje účetní jednotka v souladu s tímto právním předpisem. Nestanoví-li tento právní předpis nebo Český účetní standard konkrétní postup, je v odpovědnosti účetní jednotky, aby vykazáním v jiné položce rozvahy též zajistila rovnost položek „Aktiva celkem“ a „Pasiva celkem“ k rozvahovému dni účetního období před touto změnou a položek „Aktiva celkem“ a „Pasiva celkem“ na počátku následujícího účetního období.
4. *Zrušení bodů týkající se prvního použití účetní metody – tyto body byly aktuální v době, kdy se přecházelo na nový systém účetnictví, a zrušení bodu k opravám chyb minulých období – nově řešeno ve vyhlášce 410/2010 Sb.*

ČÚS 703 – Transfery

Tento standard upravuje:

- Vymezení pojmů
- Obecné postupy účtování o transferech
- Některé postupy účtování
 - Účtování u zprostředkovatele
 - Účtování transferů s povinností finančního vypořádání – poskytovatel
 - Účtování transferů s povinností finančního vypořádání – příjemce
 - Účtování transferů bez povinnosti finančního vypořádání – poskytovatel
 - Účtování transferů bez povinnosti finančního vypořádání – příjemce

1. *Nové uspořádání a názvy účtů rozvahy a zařazení nových účtů – hlavně účtů týkajících se dlouhodobých záloh na transfery. Jsou vypsány pouze nejdůležitější změny z hlediska ÚSC. Ústřední vládní instituce jsou např.: ministerstva, fondy. Místními vládními institucemi jsou myšleny např.: obce, města, DSO, regionální rady.*
 - a. 345 – Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce
 - b. 346 – Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi
 - c. 347 – Závazky k vybraným ústředním vládním institucím
 - d. 348 – Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi
 - e. 349 – Závazky k vybraným místním vládním institucím
 - f. 373 – Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery
 - g. 374 – Krátkodobé přijaté zálohy na transfery
 - h. 471 – Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery
 - i. 472 – Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery*Drobné změny v názvosloví položek výsledovky.*
 - j. 572 – Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery
 - k. 672 – Výnosy vybraných místních vládních institucí
2. *Nový bod 3.5. týkající se dlouhodobých záloh – tj. poskytnutých nebo přijatých na období delší než jeden rok. Tento bod zní: V případech, kdy bude od okamžiku poskytnutí nebo přijetí zálohy podle bodu 3.4. tato záloha vypořádána za období delší než jeden rok, považuje se tato záloha za dlouhodobou. Ostatní zálohy se považují za krátkodobé.*
3. *V bodě 5. Některé postupy účtování jsou změny týkající se hlavně nových položek u dlouhodobých transferů – tyto účty jsou doplněny do postupů účtování u zprostředkovatele, poskytovatele a příjemce.*

ČÚS 706 – Opravné položky a vyřazení pohledávek

Tento standard upravuje:

- Obecná pravidla k postupům účtování o opravných položkách
- Postup účtování o opravných položkách
- Obecná pravidla k postupům účtování o vyřazení pohledávek
- Postup účtování o vyřazení pohledávek

1. *Ve vyhlášce 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1911 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů jsou nově stanoveny u kterých účtů se tvoří od 1.1.2012 opravné položky.*
2. *Nejdůležitější změnou v tomto ČÚS je zařazení účtu 315 – Jiné pohledávky z hlavní činnosti mezi účty u kterých se tvoří opravné položky, tato změna se dotkne všech účetních jednotek. Opravnou položku k účtu 315 bude nutné zaúčtovat k 1.1.2012, a to 10 % za každých 90 dní po splatnosti a to účetním zápisem 556 MD / 192 DAL. Z tohoto důvodu bude vhodné si v inventarizaci rozdělit pohledávky před a po splatnosti, popřípadě zvážit vyřazení pohledávek na podrozvahový účet 911 – Odepsané pohledávky. Účetním zápisem 911 MD / 999 DAL.*
3. *Další účet, kterého se nově bude týkat účtování opravných položek je účet 316 – Poskytnuté finanční výpomoci krátkodobé. Syntetickým účtem pro zaúčtování opravných položek k účtu 316 je účet 193 – Opravné položky k poskytnutým finančním výpomocem krátkodobým.*
4. *Nové názvy výsledkových účtů 557 – Náklady z vyřazených pohledávek, 643 – Výnosy z vyřazených pohledávek.*
5. *Do ČÚS byli nově zařazeny body k účtování opravných položek k dlouhodobému majetku a k majetku, který byl pořízen zcela nebo částečně z investičního transferu. Tyto body zní:*
 - a. 3.8. Při účtování o tvorbě, zvýšení, snížení či zrušení opravné položky k dlouhodobému majetku se nepřipouští kompenzace s oprávkami k tomuto majetku. Skutečnosti týkající se opravných položek k dlouhodobému majetku účtované podle bodů 4.1. a 4.2. jsou zohledňovány v odpisovém plánu.
 - b. 3.9. V případě dlouhodobého majetku, jehož pořízení je zcela nebo částečně financováno z investičního transferu podle Českého účetního standardu č. 703 – Transfery, účetní jednotka, s výjimkou organizační složky státu, účtuje současně s okamžikem účtování o a) tvorbě nebo zvýšení opravné položky k tomuto majetku na stranu MÁ DÁTI účtu 403 – Transfery na pořízení dlouhodobého majetku se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 67 – Výnosy z transferů, a to ve výši tvorby či zvýšení opravné položky násobené transferovým podílem podle Českého účetního standardu č. 708 – Odpisování dlouhodobého majetku a b) snížení nebo zrušení opravné položky k tomuto majetku na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové skupiny 67 – Výnosy z transferů se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 403 – Transfery na pořízení dlouhodobého majetku, a to ve výši snížení či zrušení opravné položky násobené transferovým podílem podle Českého účetního standardu č. 708 – Odpisování dlouhodobého majetku.
 - c. 3.10. K okamžiku vyřazení majetku, ke kterému je vytvořena opravná položka, účtuje účetní jednotka o zrušení této opravné položky podle bodu 4.2.

ČÚS 707 – Zásoby

Tento standard upravuje:

- Obecná pravidla k postupům účtování o zásobách
- Oceňování
- Postup účtování
 - Způsob A
 - Způsob B

1. *Nově již nejsou aktivace a změna stavu výnosové položky, ale budou sledovány na účtech nákladů:*
 - a. Aktivace oběžného majetku – 507
 - b. Změna stavu zásob vlastní výroby – 508
 - c. Aktivace vnitroorganizačních služeb – 516
2. *Nový bod 5.1.2. řeší nabytí zásob účtovaných způsobem A bezúplatně. Tento bod zní:* O zásobách nabytých z titulu bezúplatné změny příslušnosti k hospodaření s majetkem státu nebo svěření majetku do správy podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla územních samosprávných celků, výpůjčky nebo bezúplatného převodu nebo přechodu majetku, účtuje účetní jednotka na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové skupiny 11 až 13 se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 649 – Ostatní výnosy z činnosti, případně ve významných případech účtu 384 – Výnosy příštích období, pokud nejsou tyto zásoby spotřebovány nebo nedochází k jejich jinému úbytku v účetním období, ve kterém byly nabyty.
3. *Další nové body 5.1.8. a 5.1.9. řeší účtování aktivace a změny stavu zásob účtovaných způsobem A, již ne na účty výnosů, ale na účet nákladů 507 popřípadě 508. Znění těchto bodů je:*
 - a. 5.1.8. O zvýšení stavu zásob vlastní výroby účtuje účetní jednotka na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové skupiny 12 se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 508 – Změna stavu zásob vlastní výroby. O snížení stavu zásob vlastní výroby účtuje účetní jednotka na stranu MÁ DÁTI účtu 508 – Změna stavu zásob vlastní výroby se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 12.
 - b. 5.1.9. S výjimkou případů uvedených v bodě 5.1.8. účtuje účetní jednotka o vytvoření zásob vlastní činnosti, včetně příchovek zvířat podle § 20 odst. 3 písm. h) vyhlášky, na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu zásob se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 507 – Aktivace oběžného majetku.
4. *Obdobně další z nových bodů řeší nabytí zásob bezúplatně pro účtování způsobem B. Jen pro úplnost znění těchto nových bodů:* O zásobách nabytých z titulu bezúplatné změny příslušnosti k hospodaření s majetkem státu nebo svěření majetku do správy podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla územních samosprávných celků, výpůjčky nebo bezúplatného převodu nebo přechodu majetku, účtuje účetní jednotka na stranu MÁ DÁTI účtu 501 – Spotřeba materiálu nebo 504 – Prodané zboží se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 649 – Ostatní výnosy z činnosti, případně ve významných případech účtu 384 – Výnosy příštích období, pokud nejsou tyto zásoby spotřebovány nebo nedochází k jejich jinému úbytku v účetním období, ve kterém byly nabyty.
5. *Body 5.2.5. a 5.2.6. řeší účtování aktivace a změny stavu zásob účtovaných způsobem A, již ne na účty výnosů, ale na účet nákladů 507 popřípadě 508. Znění těchto bodů je:*
 - a. 5.2.5. Je-li zjištěný stav zásob vlastní výroby k rozvahovému dni vyšší, než byl jejich stav k prvnímu dni daného účetního období, účtuje účetní jednotka o tomto rozdílu na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové skupiny 12 se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 508 – Změna stavu zásob vlastní výroby. Je-li zjištěný stav zásob vlastní výroby k rozvahovému dni nižší, než byl k prvnímu dni daného účetního období, účtuje účetní jednotka o tomto rozdílu na stranu MÁ DÁTI účtu 508 – Změna stavu zásob vlastní výroby se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 12. Obdobně postupuje účetní jednotka též v případě, že stanoví účtování k jinému okamžiku než k rozvahovému dni.
 - b. 5.2.6. S výjimkou případů uvedených v bodě 5.2.5. účtuje účetní jednotka o vytvoření zásob vlastní činnosti včetně příchovek zvířat podle § 20 odst. 3 písm. h) vyhlášky na stranu MÁ DÁTI účtu 501 – Spotřeba materiálu nebo 504 – Prodané zboží se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 507 – Aktivace oběžného majetku.